

Diai portantiu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

El segon aniversari de la República

Aquí la història registra el segon aniversari de la República. Els que durant anys hem maldat per arribar a la consecució de la nostra cobejada llibertat individual i colletiva, aquesta data ens encoratja per a perseverar en els ideals de sempre avui més fermes i abrandats com mai.

El règim del poble ha passat per ben dures proves. Esperits descontentos i derrotistes han tractat de desvirtuar la seva essència purament democràtica amb sofismes malabars o amb obstruccions estèriils. Però per damunt dels descontentos, com l'au fènix, la República plena triomfant i fa sentir la

influència decisiva de la seva tasca benfectora.

Pels homes liberals s'és iniciada una època d'esplendorosa significació a l'empar de l'ègida benfectora de la República. Cal que tots i cada un, disciplinats soldats dels exèrcits de la democràcia, procuren enrobustir el règim que fa dos anys d'una manera ferma i decidida sabérem instaurar.

FOMENT, conseqüent amb els ideals que sempre han informat la seva vida política llença les campanes al vol per a commemorar l'esdeveniment més transcendental que des de regles registra la història del nostre poble.

Toca ferro

I

De l'anticlericalisme reusenc, el que signa les presents ratlles, per mor de l'edat que té, gairebé només ha pogut copsar les romanes; això no vol dir, però, que ignori com aquell es manifestava, puix que encara ha estat a temps d'albirar les guspires roents de la flama que encengueren els nostres avis.

Tal vegada no trobaríem ningú de la nostra promoció que no recordés el crit superstitiós, d'influència gitana d'algún jovençà que al pas d'un capellà s'abraçava a un fanal dels ravals, clamant: "Toca ferro". Dones aquest crit, a desgrat dels "llanuts", del nostre flamant forasterisme i del blasme d'aquells que ignoren que els defectes racials en assolir qualitats d'exaltació es converteixen en virtuts, encara és amarat d'aquella virulent passió vuiteentista que situa als reusens a primer rengle en les allaus que maldaven per a conquerir la llibertat dels homes i dels pobles.

Aquesta rebellia és la nostra qualitat més autèntica, la qual no hem de deixar-nos arrabassar així com així, perquè és la que féu gran la nostra ciutat, i als reusens ens atorga la simpatia popular, encara que pequem d'immodestos, que encén el nostre pas quan anem pel món. Aquesta virtut lírica—on no hi ha rebellia no pot haver-hi lirisme abrandat—, no la gaudeixen tots els homes ni totes les races,

perquè és quelcom que no es pot improvisar, ni educar, orientar ni esmortuir; i els que procuren foragitar el tradicional anticlericalisme, malgrat facin escarafalls invocant l'educació i cultura noucentistes, coratjosament hem de dir los que ens fan la impressió que no són reusens—ben mirat destriaríem algun foraster—àdhuc que ens vulguin demostrar que tot el que nosaltres considerem virtuts—que si disposéssim de més espai parlesariem—siguin defectes, puix que si recalquessin de bona fe aital cosa, els diríem que no obren bons patriotes, perquè els fills dignes mai no retreuen els defectes de la seva mare per grossos que siguin.

Ens sembla encara sentir xiular arran de les oïdes els pedrots que ens tiraven els "guinets", ultra insultar-nos amb el mot de "frarots", als que formàvem la fila dels "padres" quan travessàvem la plaça dels Arbres. Els nostres condeixables, si llegeixen aquestes ratlles, recordaran, amb l'agredole de l'e-

Per ciutadania compreu i llegiu llibres!

El llibre és la Catedral de les publicacions.

L'article i el fulletí, sobretot quan tracten d'alguna matèria transcendental, de fons, valen segons el consell que donen al llegidor respecte al llibre que ha de servir-li per a completar aquells coneixements que l'autor hagi tractat de passavolant.

Fixeu-vos com les petites publicacions de propaganda d'una idea o tendència no omiteixen mai el publicar una llista dels llibres afins o identificats amb elles, per tal que l'iniciat o l'aspirant a ésser-ho construeixi amb bons fonaments l'edifici de la seva erudició i renaxi força per a la causa defensada.

En termes bèlies, podria dir-se que el llibre és l'artilleria pesada més eficaç per destruir l'analfabetisme.

La lluita d'idees només té una mena de projectils que siguin eficaços i sobretot, que no han d'avergonyir als lluitadors: els llibres.

No manca per això qui afirma que la batalla republicana fou guanyada el 14 d'abril perquè la va nyoranza, aquelles batusses, de les quals ens lliurava el municipal del barri si s'esqueia que l'alcalde de llavors fos una mica clerical. I com una paradoxa—que no és altra cosa que la natural consequència—comprovaríem com alguns dels que han vetllat el nostre abrandament d'adolescents les columnes dels claustres dels "padres" hem estat els més revolucionaris. Si en podríem narrar d'anècdotes infantives, aixoplugades a l'ombra d'aquells claustres, les quals revelarien el propi i familiar anticlericalisme, encara que—per raons que no són del cas exposar ací—els nostres pares ens fessin anar als "padres"!

A. FUSTER VALLDEPERES

Foment Nacionalista Republicà

Avui divendres, 14 d'Abril

Nit, a les 10

MITING

en commemoració de la proclamació de la República

Oradors:

Pau Sans
Sra. Josepa Vidal
Francesc Farreres

Josep Andreu
Joan Loperena
Pere Cavaller
Joan Selvès

precedir un foc intens bibliogràfic de set anys. Ja que els dictadors, creient el poble analfabet gairebé no feien cas, en llurs afanys repressius, del llibre, que aleshores anava fent via. Les impremtes semblaven el cràter d'un volcà en erupeció, que facilità enormitat de llibres d'or que foren l'enriquiment espiritual de la península.

Sembla que l'erupció ha tingut un descens. Això ha d'alarmar-nos.

Està bé que hi hagin paraules enceses a les tribunes. Articles vibrants en els diaris i revistes, però cal que els divulgadors més que un motiu de prosselitisme personal fent-se gent incondicional, facin ciutadans, facilitant a aquests que puguin fer-se una cultura.

Entre el ciutadà i l'esclau hi ha la diferència que l'un discuteix i l'altre obedeix, que l'un sent inquietuds i té coneixements cívics i l'altre no. Doncs bé, per a discutir dignament cal cultura i només el llibre pot ésser fecund.

Tan sols un tirà feudalista pot boicotejar el llibre. Cap home actual, tant de dreta com d'esquerra, pot fer això.

Així com abans en molts indrets els pobles i viles es feien la competència invocant l'alçada del campanar o la fastuositat de l'envelat respectiu, ara només pot haver-hi una rivalitat lícita: el del nombre i qualitat de les biblioteques.

Les entitats que no tinguin un nombre determinat de llibres s'haurien de classificar de funestes.

S'hauria de comminjar a les autoritats rurals perquè abans d'un any tinguin a l'abast de tots els vilatans quan menys mitja dotzena de diccionaris. Avui que ja tothom es renta la cara i les mans és més urgent el problema cultural que l'higiènic.

S'ha de considerar, per les autoritats superiors, que és un delicte que l'ambient rural, propi per fer autodidactes, estigui tan abandonat. L'estudiós modest s'ha de lograr per manca d'elements de consulta.

Cal que a correuta s'enviïn llibres als pobles sinó els Capitans Manaires, els cacicats, subsistiran.

Contra la infecció caciquil, veus ací el desinfectant que receptem: llibres i res més que llibres.

EMILI CODINA

ESPECÍFICS DE OTS ELS PAÏSOS Farmàcia Serra del Dr. Ornosa

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

DISTINCIO

Posem a l'abast de vostè les més originals i suggestives creacions de la Moda. Esplèndid assortit en sederies, popelines, trobalcos, percals, tot d'excellent qualitat i gustos finíssims. No deixi de visitar-nos. Participi vostè també de l'economia dels nostres preus.



Magatzems EL INDIO

Llovera, 18 - Tel. 547 X - REUS

Vi selecte de la Conca del Gaià

Si voleu beure vi pur, tal com surt del Celler del Sindicat Agrícola de Vilarodona, demaneu-lo als següents establiments: MAGI MARTI, Llovera, 53; H. MARINE, P. Prim, 1; COLMADO MADICO, C. Monterols; DROGUERIA PINYOL, P. República, Tel. 112; JOAQUIM SUGRANYES, Pi i Margall, 3; S. SORONELLAS, P. Hèrcules; EMILI CAPDEVILA, Sant Pau; CENTRE NATURA, R. A. Jesús, que us el serviran en garrafes de 4 i 8 litres prescritades pel Sindicat, i al preu de 55 cèntims litre.

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Emissió d' Obligacions del Tresor

reemborsables en el termini de 2 anys

AL 5 PER 100 ANUAL

lliure d'impostos presents i futurs, inclús dels del timbre en les operacions pignoratives

Encara que l'emissió està anunciada pel dia 25 del corrent, admetem ja subscripcions a la par

LLIURE DE COMISSIO

Paguem el cupó núm. 7 de les accions sèries A. i B. del Banc Comercial de Barcelona, i a partir del dia 18 el núm. 60 de les Accions de la S. A. Foment d'Obres i Construccions

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liege (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Noticiari

*** Pel Jutjat que entén en la suspensió de pagaments del Banc de Catalunya s'ha dictat auto de processament contra Enric de los Santos, sots-director de l'esmentat Banc, i Laureà Hereter, que actuava a les ordres del que fou director-gerent Eduard Recasens.

El processament ha estat dictat a petició del Comitè liquidador i pel suposat delicte d'estafa.

A tots els processats els ha estat assenyalada, com els anteriors, la quantitat de 200.000 pessetes per a la responsabilitat civil.

Han estat darrerament al Jutjat Ramon Albó i Evarist Fàbregues, per tal de constituir la fiança assenyalada en hipoteques sobre finques de llur propietat.

Radicents

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

*** Per al Concurs de fotografies que organitza la Comissió organitzadora del VII Aplec excursionista de les Comarques tarragonines, que enguany es celebra al Primer de Maig a les Masies de les Moreres, s'han destinat un primer premi de 50 pessetes en metàlic i un segon de 25 pessetes també en metàlic. El primer és el donatiu que ha fet a aquest fi el Centre de Lectura de la nostra ciutat i l'altre és de la Comissió organitzadora de l'Aplec.

A més seran destinats altres premis a les col·leccions que a júi del Jurat s'ho mereixin.

Pere Cavallé i Pi

Ex-alumne intern i ex-metge de guàrdia, per oposició, de Toco-Ginecologia, de l'Hospital Clínic de Barcelona.

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consulta: de 10 a 12 matí i de 3 a 6 tarda
Raval alt Jesús, 50, entrella-Tel. 9 X REUS

*** Ens comunica l'empresa del Teatre Fortuny, que les dues úniques representacions que es donaran avui, divendres, una a la tarda, i l'altra a la nit, de l'interessantíssim i popular drama, en set actes i 39 quadros, "La Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist", ho seran amb la mateixa propietat i amb tot el luxe que van ésser-ho en el gran teatre del Liceu, de Barcelona.

SALO KU SAAL - Tel. 157 R

Avui divendres, dia 14 d'

Magne programada a les 4 i nit a les 10

Exclusives S. I. C. E. presenta al nostre Ivan Lebedeff, el modern Rodolfo Valentino, en

Amor por obediencia

—Estrena de la cinta cultural explicada en castellà

NUEVA GUINEA

—Estrena d'una meravella de realisme i d'execució per Richar Dix

MANCHURIA

primer film de la gran marca R. K. O. que ens captivarà per sa bellesa i artística interpretació.

No deixi de veure aquest suggestiu programa sols avui divendres tarda i nit.

Dissabte, dia 15, tarda a les 4 i nit a les 10 i diumenge tarda i nit

Estrena de la interessant producció dramàtica Fox, notablement interpretada per George Obrien

EL DORADO OESTE

—Estrena deis dibuixos animats i sonors: UN VIAJE RAPIDO.

—Paramount Films presenta una esplèndida comèdia fina, encantadora, que eleva el cinema parlant a un nivell no copsat fins la data en

La conquista de papá

*** El transatlàctic francès "Cap Padaram" arribà ahir a Barcelona, conduint a bord un nucli important de turistes, entre ells les famílies dels directors administradors de la Companyia "La Chargeurs Reunis", senyors Baptifant i Leon Fabre.

nyós aparell ara inventat per un català permet que, després de petita preparació, d'un sol cop, pugui nuuar tots els fils. Els tècnics interessats podran examinar i veure funcionar aquesta màquina a l'Exposició de maquinària que se celebrarà a l'Escola Industrial de Sabadell, del 14 al 17 del mes que som, amb motiu del II Congrés Tècnic de la Indústria Tèxtil.

Joan Piñol i Agulló

ADVOCAT

Ha traslladat el seu despatx al carrer de Llovera, 12, pral.

*** Tenim la satisfacció d'asabentar als nostres volguts lectors, que dissabte i diumenge pròxims, festes de Pasqua, treballarà novament al coquetó teatre Bartrina, la tan aplaudida companyia dramàtica de Ricardo Calvo, la qual posarà en escena, demà dissabte, a la nit, i diumenge a la nit, "El zapatero y el Rey", i el diumenge a la tarda, el drama "Castigo sin venganza".

Construcció de basses de ciment armat

A 5 i 6 pessetes metre cúbic, segons diàmetre. Cada 20 metres cúbics representen una hora de regar.

Per informes i pressupostos

M I Q U E L S E G A R R A
C. MONTEROLS, 34, 1.er

*** El Casal del Camp de Tarragona ha instalhat provisionalment el seu estatge social a Barcelona, Ronda de la Universitat, 1, primer pis, primera porta (Centre Comarcal Lleidatà), on tots els dies feiners, de set a nou de la vetlla, atendrà tots aquells que vulguin interessar-se per a portar a bon terme els propòsits que l'animen, ultra rebre les adhesions al dit Casal.

*** Com a resultat de l'acord pres per la Cambra dels Diputats Francesa d'augmentar el dret d'en trada de les fruites primerenques entre 75 i 300—mínimum i màxim, respectivament—, s'ha produït entre el poble agrícola de Molins de Rey el consegüent malestar, ja que d'implantar-se les tarifes acordades produiria la ruïna total d'aquella comarca. Per aquest motiu, el Sindicat de Productors Agrícoles d'aquella ha cursat diversos telegrames a les autoritats de la República demanat que per tots els mitjans possibles impedeixi la implantació de les tarifes esmentades.

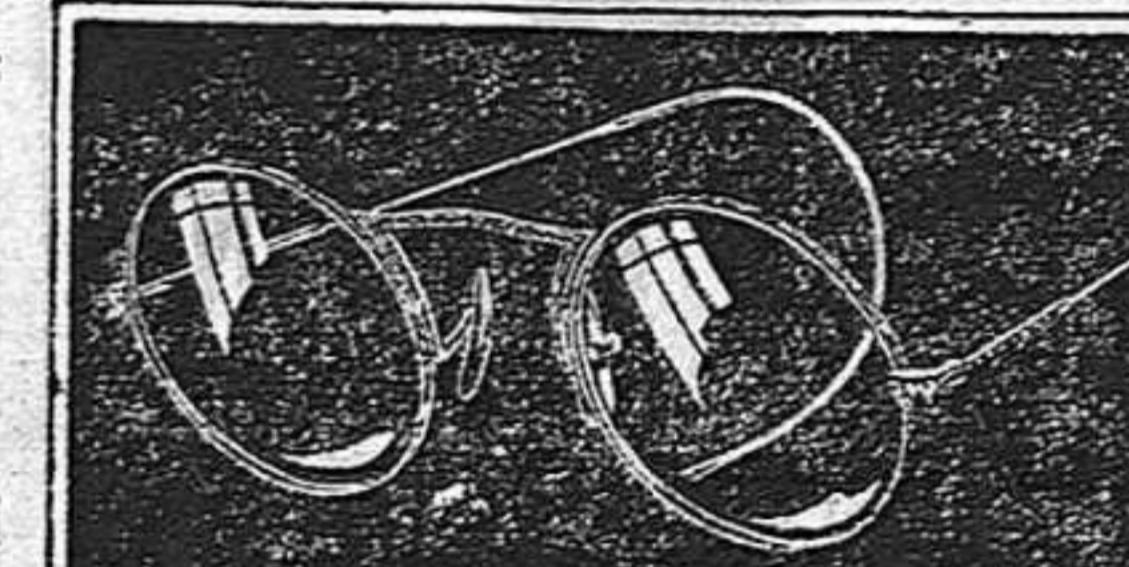
Demaneu piles de butxaca

SIEMENS

a casa Lozano, Monterols, 26.

Són de doble duració que totes les seves similars.

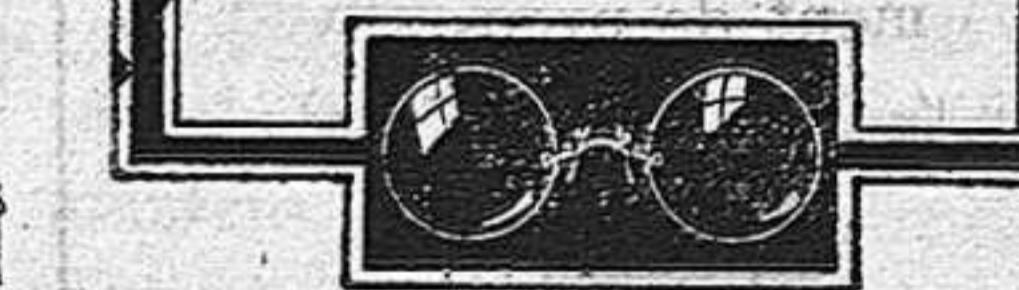
*** A l'Escorxador públic ahir s'hi sacrificaren 23 moltons amb un pes total de 305'600 quilos, 16 anyells amb 167'400, 9 vedelles amb 1.448'200, 1 bou amb 124, 11 lletones i bestiar cabrum amb 40'400 i 11 pores amb 820.



SALAS = ÓPTIC =

ANTIGA "CRUZ ROJA"

MONTEROLS, 3



*** Tant a la tarda com a la nit d'avui, divendres sant, hi haurà al Monumental Cinema, dues formidables sessions de cine, projectant-se dues pel·lícules precioses, com són, una d'elles "La Copla Andaluza" i l'altra "A las órdenes de Su Alteza", que ahir van obtenir un èxit extraordinari.

Secre de Maduixes

PUEGANT IDEAL

*** Ha estat denunciat al Jutjat municipal de Vimbodí el veí de l'Espluga Antoni Rullo (a) "Barba", per haver-se apoderat d'uns bocois buits, valorats en 250 pessetes.

*** Un fons humà, heroic, com el salvament d'un grup d'homes, dones i nens assetjats per la fam en un poble xinès, per uns bandits tàrtars que assolen el país, dóna lloc a escenes amb rauxes certeres i intenses que emocionen, no mancant-hi la comicitat i l'humorisme en feliç contrast amb el vigorós de la trama d'aquesta pel·lícula que avui s'estrena al Saló Kursaal en la qual Richard Dix, Gwili André i Aline Judge són els principals personatges.

El doctor Tricáz

Ha représ novament la seva visita de Medicina i Electroteràpia Raval alt de Jesús, 11 i 13.—De 12 a 1 i de 3 a 5.

*** Signat per llurs presidents Foment Nacionalista Republicà, Joventut Nacionalista Republicana, diari FOMENT, Grup Feminil i un grup de 134 militants de l'Esguerra, ahir cursaren telegrammes d'adhesió i de protesta pel seu empresonament a l'ex-director general de seguretat senyor Artur Menéndez.

TEATRE FORTUNY

ESDEVENIMENT DE SETMANA SANTA

La Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist

En 7 actes i 39 quadros. Grandíos conjunt. Gran presentació. Coros i Orquestra. Companyia d'espectacles BARBOSA. Gran pluja de foc.

D I V E N D R E S S A N T
Tarda, a les 4. Nit, a les 9'30.
Es despatxen localitats, sense augment de preus.

*** La guàrdia urbana, nocturna, durant el proppassat mes de març, ha realitzat els següents serveis:

Denúncies a persones per infringir les O. M., 1; id. a bicicletes per idem, 1. Total denúncies, 2.

Persones detingudes per indocumtades, 1; id. arrestades per embriagues, 1.

Persones accompanyades al Dispensari, 1.

Serveis passats a la Inspecció de Vigilància, 1; id. especials, 1; serveis diversos, 25.

Total serveis 32.

LA SOCIETAT MÚTUA CONtraS ACCIDENTS DEL TREBALL "REDDIS"

fundada pel comerç i la indústria reusenca en 1922, degudament inscrita a la Inspecció d'Assegurances i Estalvis, està facultada per la Caixa Nacional per a fer el segur d'acord amb la nova llei. Dirigu-vos a les oficines per a tota classe d'informes.

Plaça de Prim, 6, primer - REUS - Telèfon 386 - R

*** El Dr. Gras Rebull ha sortit cap a Madrid per tal d'assistir al Congrés Internacional d'Oftalmologia que aquests dies deu celebrar-se a la capital d'Espanya.

La seva absència durarà fins al dia 24 del corrent i, per tant, fins el dit dia no es farà càrrec del seu consultori de malalties dels ulls.

Enric Garnell Martí

ADVOCAT

ha traslladat el seu despatx al carrer Major, 3, 1er.

*** A l'Ajuntament de Tarragona ha quedat constituïda la Comissió inspectora de l'Oficina de Collocació Obrera, que serà presidida pel senyor Joan Fortuny i Galofré.

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BÒRSA
DESCOMPTE DE CUPONS
DIPÓSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

*** El Sr. Pàmies Català, propietari de l'antiga i acreditada casa "LA VICTORIA DE REUS", Galetes i Confiteria, es complau en assabentar i oferir a la seva apreciada clientela i públic en general, el nou domicili Raval Alt Jesús, núm. 46 (antiga casa Sostres) on continuará esmerant-se per a seguir mereixent la confiança que han vingut dispensant al seu establiment.

acompanyades fora del terme per indesitjables, 38; idem id. després d'ésser socorregudes amb un àpat al Quarteret municipal, 101, i caravanes de gitans accompanyades fora del terme, 4.

Serveis especials, 3; diversos, 25. Total serveis, 164.

Protegiu la indústria catalana, equipant el vostre cotxe amb

Neumàtics PIRELLI

Auto-Recanvis
Sant Joan, 19. — — — REUS

*** Els agricultors arrossers de Tortosa han cursat un telegrafo al ministre d'Agricultura demandant que es posi remei a la crisi de depressió que ofereix l'arròs.

Llibreria Nacional i Estrangera

Tots els llibres en tots els idiomes

Ofereix un servei de vendes a termínis

Raval Santa Anna, 29, REUS - Telèfon 419 R.

SALA REUS

EQUIPS SONORS DE PRIMER ORDRE

Programa per avui tarda i nit

Presentació de la divertidíssima comèdia:

Casas de Solteros

per Adolphe Menjou.

—La cinta de fort interès dramàtic:

CISCO KID

per Warner Baxter, Víctor Mc. Laglen, Conxita Montenegro, etc.

—Reposició a la pantalla d'algunes belleses naturals i de coses interessants desconegudes per nosaltres:

Alfombra Mágica del Movietone

—Els diversos i originals

Dibuixos animats

—Dissabte, nit, dia 15: El tant esperat film **EL Doctor Frankenstein** (creador del monstre).

*** La guàrdia rural, durant el proppassat mes de març, ha realitzat els següents serveis:

Denúncies a persones per infringir les O. M., 2.

Apercibiments a persones pel mateix motiu, 1.

Persones detingudes per sospites, 4; arrestades per captar, 6;

Lletra oberta

Sr. Dr. de FOMENT

Després de presenciar el partit de futbol entre el Reus i l'Iluo, que, com se sap, perdé el Reus per la mínima, he tret del mateix les següents conclusions:

Que això de pregat al públic que se'n vagi del camp i que sigui la força pública qui se'n eudi, és una cosa que no està bé i crec que no li plaurà gens a la Junta que l'afició es perdi en gran manera, puix no hi ha dret que faci el que fa, ja que suposo que té un delegat i, en casos així, hauria de fer sentir la seva veu en la Federació.

Tampoc estimo convenient que la força pública s'introdueixi en el transcurs del partit, puix el públic si salta al camp deu saber per què hi salta, ja que mantes vegades, mercès al seu encoratjament fa que la partida es decanti a favor seu i, per tant, s'ha de tractar millor.

UNA ESPECTADORA

Joventut de Foment N. R.

Dia 14 d'abril Festa de la República Tarda a les 6'30

LUXOS BALL

Diumenge, 16 Diada de Pasqua Tarda i nit

LLUÏTS BALLS

Organitzats per l'orquestrina THE MERRY JAZZ

Sorteig entre les senyorettes d'una típica mona

Sessió de l'Ajuntament

Els regidors anti-clericals, respectant el dijous Sant, no assisteixen a la sessió

A l' hora de costum comença la sessió que presideix el senyor Cavaller i assisteixen els regidors senyors Jordana M., Gatell, Borràs, Clariana, Abelló, Andreu, Cabré, Ribes i Monner.

Es llegeix i és aprovada l'acta de la sessió anterior.

Passa a la Comissió de Govern una instància del senyor Joan Peñes Gomis demanant autorització per a instal·lar en els dies festius un servei de bicicletes per a infants al Passeig de Mata.

Altra dels veïns de la Plaça de "Puríssima Sang" demanant no es porti a terme el canvi de nom de la mateixa, la qual passa a la Comissió Especial.

Dictamen de la Comissió Especial que intervé en el canvi de noms dels carrers i Places proposant la nova denominació de la Plaça de la Sang i carrer de Sant Joan que va quedar damunt la taula en la sessió anterior.

El senyor Cabrer diu que tenint en compte que referent a aquest dictamen hi foren fetes unes observacions per un regidor que avui no es troba a la sessió, i que ha estat presentada una instància sobre el mateix, signada per uns veïns, demana que resti vuit dies més damunt la taula.

Entren al saló de sessions els regidors d'A. C., senyors Miquel, Balsells i Ferrater, i el senyor Jordana B. dels R. S.

Dictamen de la Comissió de Govern proposant sigui desestimada la petició feta pel senyor Francesc Cailà Pujol demanant un punt de parada per a servei de taxis.

El senyor Jordana diu que no s'oposa al dictamen, però prega que la primera vacant que existeixi sigui substituïda pel senyor Cailà.

El senyor Gatell recull el pree del senyor Jordana.

Un altre dictamen de la mateixa Comissió sobre resolució del concurs celebrat per a la provisió del càrrec de receptador d'arbitris.

El senyor Miquel fa constar la seva estranyesa que junt al dictamen no hagi estat llegit un vot particular que ell també signa i que ara retira.

Es aprovat el dictamen i els senyors Ferrater, Miquel, Balsells i Jordana B. fan constar els seus vots en contra.

Els senyors Miquel i Balsells fan constar que voten en contra del dictamen, però no contra la persona nomenada, i si ho fan així és per la forma irregular com ha estat presentat aquest dictamen.

Són aprovats tres dictàmens de la Comissió de Mercats: un proposant una reducció de les sancions imposades a diversos matadors de l'Escorxador, altre sobre celebració d'un concurs per a l'arrendament de dues casetes destinades a punts de venda i un altre sobre resolució del concurs celebrat per a la provisió del càrrec de Sub-Inspector del Mercat Central.

S'aproven els comptes i s'acaba el despatx ordinari.

El senyor Miquel diu que vol fer constar la seva estranyesa per haver estat variat l'ordre del dia, puix aquesta no és la mateixa que la que es va anunciar per a la sessió del dimarts.

El senyor Cavaller li contesta que en la de dimarts no s'hi pogueren incloure els dictàmens que han anat a la d'avui per quan les comissions no s'havien reunit encara. S'ha fet així, demés, perquè reglamentàriament podia fer-se.

S'aixeca la sessió a les 8 de la nit.

Grup Feminal de Foment N. R.

Dia 17 d'abril de 1933

EXCURSIO COL·LECTIVA a LA PINEDA (VILASECA)

Lloc de reunió: a Foment Nacionalista Republicà a les 2'30 de la tarda, per a sortir per l'Estació del Nord, a les 3.

Tornada, a les 9 del vespre.

CONVOCATORIA

D'acord amb el contingut dels articles 12 i 13 del nostre Reglament, es convoca a reunió general ordinària per al dimecres, dia 19 del corrent, a les 7 de la vesprilla.

Seguidament tindrà lloc la renovació dels càrrecs de Presidenta, Tresorera, Vice-secretària i un Vocal.

Reus, 10 d'abril de 1933.—P. A. del C. D.—A. Abelló, secretaria.

L'obra de la Protectora

Hi ha en el nostre poble un sector molt important de persones, d'entre les quals es destaquen figures de força relleu i de reconeguda catalanitat, que indubtablement per desconexió de l'obra portada a terme per la Protectora, es mantenen amb actitud indiferent i sense prestar llur concurs a les activitats d'aquesta institució benemèrita.

N'hi ha d'altres que quan ens hi hem apropat per a sollicitar llur col·laboració econòmica, ens han contestat que tenint ja un Estatut d'Autonomia aprovat, és al Govern que pertoca preocupar-se de la catalanització de les nostres escoles.

Creiem, però, que ni l'actitud indiferent dels uns, ni el punt de vista dels altres són encertats.

Cal tenir present que Catalunya ho té tot per a fer i, per tant, necessita, i ara més que mai, el suport de tots els patriotes per a poder convertir en realitat els anhelos, les esperances i els somnis, que durant anys i més anys, i a través d'algunes generacions han nascut en els pits dels catalans. Faltem, doncs, a un deure si en aquests moments de reconstrucció de la nostra vida nacional, no cooperem tots en aquesta obra de dignificació de la nostra personalitat collectiva i ens mantinguem allunyats de les entitats que com la Protectora, tant han contribuït al nostre redreçament espiritual i al recobrament de les nostres llibertats.

Descriure l'obra portada a terme per la Protectora durant els 33 anys de les seves activitats pro catalanització, seria tasca feixuga i interminable. Ens limitarem a esbossar algunes de les seves realitzacions més importants i meritòries.

Una de les tasques més notables de la Protectora ha estat la realitzada per la seva Editorial Pedagògica. A no ésser per la Protectora, Catalunya s'hauria trobat desproveïda, gairebé per complet, de material pedagògic i hauria tingut de passar per la vergonya de no poder donar l'ensenyament en català. Aquest obstacle importantíssim ha pogut ésser superat mercès a la labor incessant de la Protectora, assolida a despit de les traves que constantment provoca el règim caigut per entrebarcar la seva obra. i avui les escoles catalanes disposen de material apropiat i digne de figurar al costat dels pobles més ben organitzats.

Són innumerables els donatius i subvencions que aquesta institució exemplar ha prodigat per arreu de la nostra terra. L'activitat desplegada en tot moment pels dignes patriotes que sempre han guiat els seus destins, ha estat i és actualment enorme i per tant, difícil de plasmar en aquest breu comentari. Podem dir sense temor de pecar d'exagerats que allà on hi hagi un acte de cultura, de patriotisme, de fermança del nostre esperit, hi trobareu sempre l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana disposada a jugar-hi un paper important amb tot l'entusiasme, amb tota la fe i sense reparar en sacrificis.

Podem, doncs, menyspreuar el concurs d'una entitat els actes de la qual han estat tothora plens del més pur i exemplar patriotism. Podem desentendre's d'una organització que tant pot ajudar-nos a obtenir aquella perfecció que és anhel ferverós de tot el poble català? Podem refusar la col·laboració de la Protectora després d'haver comprovat la migradesa de l'Estatut de la nostra Autonomia en el que a l'ensenyament es refereix?

Ens plau acabar aquestes ratlles reproduint un fragment d'un article publicat fa algun temps en un diari barceloní. "Si és imminent l' hora de les nostres escoles—deia l'articulista—bé podem dir que, contra el que no poes que passen per catalanistes insinuen—no és l' hora de donar-se de baixa de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i de plegar la croada pro escoles catalanes, sinó que és l' hora de començar en gran i en profunditat la tasca d'orientar, de vigilar, de premiar, d'ésser amatent a l'ajut, d'exigir, de cridar ben alt—si calia—perquè fins els sords sentin a dintre llur l'emoçió del verb terral que és exponent de la nostra dignitat d'homes i de la nostra aptesa de ciutadans".

La Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Vida Corporativa

R E U S D E P O R T I U Secció de Natació

La Secció de Natació del Reus Deportiu convoca a tots els seus socis a la reunió general ordinària que celebrarà el proper dimecres, dia 19, del corrent, a les 10 de la nit, al seu local social.

Reus, 12 d'abril de 1933. — El Secretari, J. Gomis Martí.

SENYORES!

**La casa que a REUS els
pot oferir les SEDES a preus**

de FABRICA

és

LES OCASIONS

Raval alt Jesús, 8, primer

MONES DE PASQUA

**Extens assortit de totes classes
El trobaran a la casa de les galetes
No deixin de provar la clàssica**

**SARAH BERNARD
PREUS DE FABRICA**

**Raval alt Jesús, 30 Tel. 346 X
DIPOSIT DE GALETES "VICTORIA"**

Imprenta FOMENT

Impresions económiques

Composició mecànica

Galió, 26 i Puvill Oriol, 33 - Tel. núm. 2 - REUS

EXPOSICIONS DE REUS

28 DE MAIG - 15 DE JUNY - 1933

**APLICACIONS DE L'ELÈCTRICITAT A
L'AGRICULTURA - FRUITS DE LA TERRA**

Trencadura guarida

"HERNIUS" seguint la marxa progressiva que l'ha convertit en el PRIMER GABINET ORTOPÈDIC D'ESPANYA, acaba de crear després de profunds estudis i múltiples proves el "SUPER COMPRESSOR HERNIUS AUTOMATIC", formidable invent que revoluciona la humanitat entera i triomfa sempre on tot el demés fracassa, convertint en poc temps als pacients en éssers FORTS, ROBUSTS I SANS COM HO EREN ABANS DE TRENCAR-SE.

Tots els trencats deuen tenir sempre molt present que HERNIUS és l'únic que gaudeix de fama mundial i les seves famoses creacions són recomanades per totes les eminentes mèdiques i per milers de pacients que han recuperat la salut, essent el millor que existeix i es coneix dins l'art de curar HERNIES per procediment mecànic.

El nostre moderníssim invent no és un pegat, no és un braguer, no és res molest, no és res antiquat, és l'última creació HERNIUS a l'alçana de totes les fortunes que vene i cura amb facilitat esbalaidora tota classe d'hèrnies per antigues i rebels que siguin, sense que el pacient tingui d'abandonar els seus treballs habituals i SENSE QUE MÉS RECORDI QUE ESTÀ TRENCAT.

HERNIATS, per a la vostra seguretat visiteu sense esperar més temps a l'eminent especialista HERNIUS que rebrà gratuitament a REUS el DIMARTS, 1^{er} d'abril a l'Hotel de Londres, de 9 matí a 3 tarda SOLAMENT.

Casa Central: Gabinet Ortopèdic HERNIUS, Pelai, 62, pral. (cantonada Rambles). Tel. 14346, BARCELONA.

En les epidèmies dels pores hi contribueixen de manera essencial les despulles adulterades.

Exigiu les despulles puras de blat que expendeix en sacs precintats Tarragona Industrial S. A. Llovera, 48.

Magatzems LA FLECA

**PERFUMERIA : BISUTERIA
QUINCALLA : JUGUETS**

DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALIUS, 1 - TELÈFON 566

Tintoreria "La Ràpida"

Senyora: La higiene li recomana aquesta casa que li entregará els encàrrecs al dia. Dols en 4 hores Carrer Jesús, 19. - Tel. 486-X

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en tresol. Telèfon 46 B.

EN OFOS FOINA SERRA

Insubstituable en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Companyia Reusenca d'Automòbils "LA HISPANIA S. A."

Horari que començarà a regir el dia 15 d'abril

LINIA DE GRANADELLA

Surt Granadella	5'30 h.	Surt Reus	16'35 h.
Arriba Reus	8'10 h.	Arriba Granadella	19'15 h.

LINIA DE PALMA D'EBRE

Surt Palma d'Ebre	4'30 h.	Surt Reus	16'35 h.
Arriba Reus	8'10 h.	Arriba Palma d'Ebre	20'10 h.

LINIA DE PRADES

Surt Prades	6'20 h.	Surt Reus	16'35 h.
Arriba Reus	8'10 h.	Arriba Prades	18'30 h.

LINIA D'ALFORJA

Surt Alforja	7'15 14'— h.	Surt Reus	12'— 18'30 h.
Arriba Reus	7'45 14'30 h.	Arriba Alforja	12'30 19'— h.

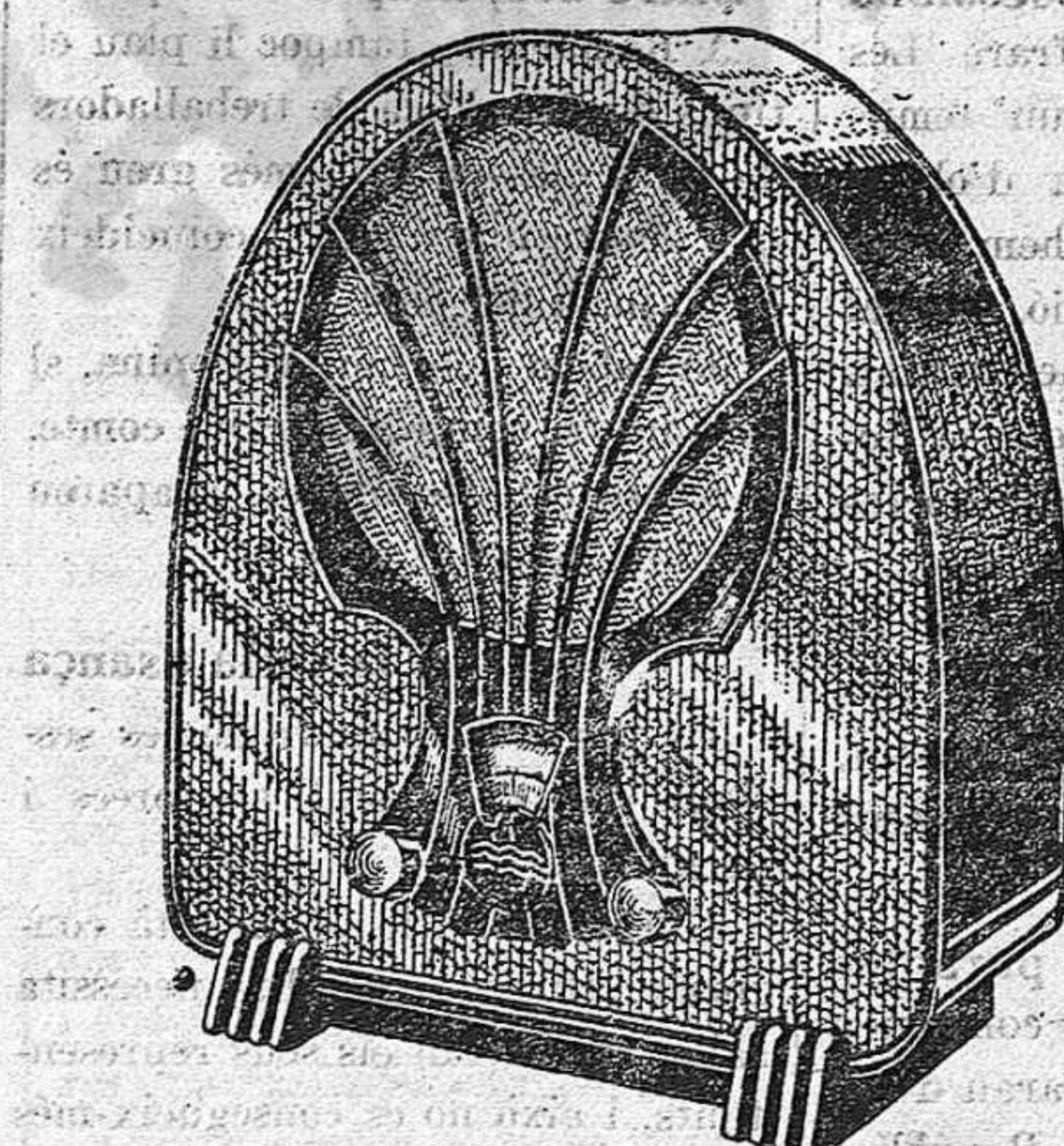
LINIA DE CAMBRILS

Surt Cambrils	8'— 14'— h.	Surt Reus	11'45 18'— h.
Arriba Reus	8'45 14'45 h.	Arriba Cambrils	12'30 18'45 h.

Reus, 5 d'abril de 1933.

L'EMPRESA

Ja ha arribat! PHILIPS



MODEL 830

Representant oficial:

JOSÉ PLOZANO

MONTEROLS, 26 - REUS

Voleu comprar una bona màquina per a escriure?

Us la vendrà

Manuel Palmada

Raval alt Jesús, 35.- Telèfon 86

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Alta veu

ferro-dinàmic

5 vàlvules

Nou tipus

Consum

2 1/2 cts.

hora

(c) Ministerio de Cultura 2005

La realitat del feixisme

I
Per moments es va esfumant a l'atmosfera pública, la improbabilitat del feixisme a Espanya. Coneixent la idiosincràcia dels nostres conciutadans de terres enllà de l'Ebre i àdhuc de la nostra terra mare, no és difícil preveure espirnells d'aquesta fosca modalitat política importada de l'estrange.

A fons, aqusta xacra social no té arrelament possible a les nostres terres, però sí, hom preveu esporàdiques pertorbacions locals de quatre entossudits en voler posar pedres al carro de la República, acceptant teories renyides amb la bona moral política i amb el civisme dels homes conscents de llurs deures d'engrandiment i millorament dels pobles. Titllant el liberalisme dels republicans com a metzina dels cors, propugnaran per aques-tes idees abstractes i dissolvents fent escarni dels dogmes inspirats en els més sans i humans principis, i això els que durant llargs anys hem acaronat el desig de posseir una democràcia model, hem d'evitar-ho, perquè no hem instaurat un règim ample a totes les llibertats perquè sigui camp experimental de teories absurdes i reaccionàries.

Cal estar a l'aguait dels esdeveniments que van succeint-se a Alemanya perquè en tenir-ne esment, sapiguem previndre'ns de l'acció feixista a aquest país, i prendre totes aquelles prevencions per a respondre moral i econòmicament a la eroda que el poble germànic fa contra la llibertat per esbotzar l'imperi del dret i la justícia que les collectivitats despertant-se del seu estat soporífer, comencen a considerar. El cas alemany moralment qualificat, és un crim de lesa humanitat i un fet que denigra la pròpia consciència naciona d'un Estat.

Cal rebutjar els estralls del poble alemany perquè en si constitueixen un intentat a la pau del món ja que tothom se n'escriuix i es prepara a prendre mesures restrictives boicotejant la producció dels seus mercats. Hem de blasmar l'actitud d'Alemanya, no com a Estat feixista, perquè si el poble el vol se'l deu complaire, donant-li fins allò que pot soterrar-lo, posant-li semblant feixuga càrrega i conscient humiliació, però sí en quant a procediments draconians.

Tractant-se d'Alemanya, el fe-

nomen és doblement estrany quan hom pensa que és la seu del progrés; únicament pot deduir-se'n la conseqüència del seu entestament en no reconèixer sistemàticament cap concepte democràtic i sustentar prejudicis racials, en un embotament racional promogut per les sofades enceses dels caps del nacional-socialisme.

Sovint hem dit que som majors d'edat; això vol dir que sabem el que ens interessa i sabem distingir les diferències de les coses i analitzar els efectes que poden produir-nos aquestes coses a casa nostra. Es per això que no arribem a comprendre la transformació alemanya ni ovirem la fi de tot quant ha iniciat el nou règim com no s'hi una dictadura de ferro que farà insuportable la vida als mateixos ciutadans que han contribuït a establir-la sense tenir esment del seu fi social. Amb més motiu quan la puerilitat dels alemanys ens tinguï boeaoberts, més quan creguï, que l'home messies resoldrà favorablement les seves viscositats i els sis milions i mig d'obrers en vaga.

E. XARUBA BULDÓ

Informació telegràfica i telefònica

AUSTRIA REDUEIX EL SEUR D'ATUR FORÇOS

Viena, 13.—El Govern ha acordat reduir el segur d'atur forçós de trenta a vint setmanes.

AL BRASIL LI ES FAVORABLE LA SEVA BALANÇA COMERCIAL

Río Janeiro, 13.—El balanç del comerç del Brasil durant els mesos de gener i febrer dóna un saldo favorable de 2.600.000 lliures esterlines.

LES BAIXES JAPONESES A XINA ASCENDEIXEN A 1.479 MORTS EN MENYS DE DOS ANYS

Toquio, 13.—Entre el 18 de setembre de 1931 i el 10 d'abril de 1933, els japonesos han tingut en la campanya de Jehol, 1.479 morts i 3.469 ferits.

LA VISTA DEL PROCES CONTRA UNS ENGINYERS ANGLESOS

Londres, 13.—Telegrafien de Moscou a l'Agència Reuter que durant la vista del procés incoat contra els empleats de la Metropolitan Vickers, un dels acusats rusos, anomenat Gusev, explicà ampla-

ment com destruïa la maquinària i es procurava informes secrets.

"Jo posava metall a la maquinària a Zlataoust—digué l'acusat—, i Mac Donald (altre dels processats) coneixia el plan i cooperava a ell."

Interrogat a la seva vegada Mac Donald, reconegué que era cert el que havia dit l'altre acusat, i afegí:

"Vaig demanar diversos informes a Gusev, però en el meu propi interès."

Gusev digué que com que els seus mitjans d'existència eren molt petits, rebia 150 rublos mensuals, la major part de Mac Donald.

Aquest reconegué que havia donat a Gusev 3.500 rublos aproximadament.

L'ENGINYER ANGLES MAC DONALD INSISTEIX EN LA SEVA INNOCÈNCIA

Londres, 13.—De Moscou li telegrafien a l'Agència Reuter:

A les deu d'aquest matí ha estat represa l'audiència pública de la causa seguida contra els enginyers anglesos de la casa "Metropolitan Vickers i Cia."

En primer terme declara el rus Sokilov, que figura entre els acusats. Declara ésser fill d'un sabater i que començà a realitzar actes de sabotatge en 1927, enara que els feia per la seva pròpia iniciativa. Fou en 1930 que conegué als anglesos Mac Donald i Gusev, avui acusats, i s'adherí a l'organització contrarevolucionària.

L'enginyer Mac Donald, únic que les autoritats soviètiques no havien posat en llibertat provisional, negà terminantment i en mig de la major sensació, que ell mai s'havia confessat culpable, i contestant al jutge que li demanà perquè en la seva declaració s'havia declarat culpable d'actes de sabotatge, ho negà terminantment, declarant-se innocent. Com que el jutge insistí en les declaracions formulades anteriorment en els atestats, remarcà l'acusat que se li llegiren les declaracions en rus i sense traduir-les-hi. Insistí que ell no és culpable del que se l'accusa.

MADARIAGA HA ESTAT REBUT PER PAUL BONCOUR

París, 1'.—El ministre de Negocis Estrangers, senyor Paul Boncour, ha rebut aquesta tarda al senyor Madariaga, ambaixador d'Espanya.

IMP. FOMENT

Remarques eutrapèliques

Obsessions

El nostre caríssim confrare "Les Circumstàncies" des d'un temps ençà pateix d'una colla d'obsessions. La última que li hem notat és la de la mediatització. Per al collega tothom està mediatitzat. Ara acaba de descobrir que el Govern de Catalunya ho està no res menys que pels murcians.

No ens estranya la mania de "Les Circumstàncies".

L'ambient influeix, segurament, d'una manera definitiva en els seus judicis.

Joc de paraules

Lerroux ha dit que si continuen els actuals governants faran d'Espanya "o un país sense República o una República sense país".

Com a joc de paraules... res hi tenim a objectar.

Però succeeix que Lerroux, gran aficionat a la xerrameca, sempre que obre la boca confirma aquella dita: "Qui molt xerra, molt ema". O aquesta altra: "Qui xerra, paga."

Entre dos, acaparen l'opinió

A Romanones tampoc li plau el tipus de República de treballadors de totes classes. I el més greu és que afirma que amb ell coincideix la majoria del país.

Ja sabem que Lerroux opina, si fa o no fa, com l'admirable comte.

Entre els dos, doncs, acaparen l'opinió de tot el país.

A la vella usança

Es parla d'eliminar de les sessions del Parlament els precs i preguntes.

Guerra del Rio no hi està conforme. El país—ha dit—necessita saber el que fan els seus representants, i això no es consegueix més que parlant al saló de sessions.

El país no, senyor Guerra del Rio. En tot cas els que ignoren que la vertadera tasca legislativa no es realitza al saló de sessions sinó a les Comissions, amb un treball sense lluïment, anònim, però transcendentalment eficaç.

EUTRAPÈLIC